Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/2075

14.10.2025

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2025/2075

z 8. októbra 2025,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 909/2014, pokiaľ ide o kratší cyklus vyrovnania v Únii

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ([1]),

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([2]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([3]),

keďže:

(1) V článku 5 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 ([4]) sa upravuje lehota na vyrovnanie väčšiny transakcií s prevoditeľnými cennými papiermi, ktoré sa vykonávajú na obchodných miestach. S určitými výnimkami má byť zamýšľaný dátum vyrovnania pre takéto transakcie najneskôr druhý pracovný deň po uskutočnení obchodu. Takéto obdobie sa označuje ako „cyklus vyrovnania“. Požiadavka, aby sa vyrovnanie uskutočnilo najneskôr druhý pracovný deň po uskutočnení obchodu, sa označuje ako „cyklus vyrovnania T + 2“ alebo jednoducho ako „T + 2“.

(2) V dôsledku dlhších lehôt na vyrovnanie transakcií s prevoditeľnými cennými papiermi dochádza k zvýšeniu rizík pre strany transakcie a k obmedzeniu možností kupujúcich a predávajúcich uzatvárať ďalšie transakcie. Z týchto dôvodov mnohé jurisdikcie tretích krajín prešli, práve prechádzajú alebo plánujú prejsť na lehotu na vyrovnanie v trvaní jedného pracovného dňa po uskutočnení obchodu (ďalej len „T + 1“). V dôsledku globálneho posunu ku kratším lehotám na vyrovnanie však vzniká nesúlad medzi finančnými trhmi Únie a globálnymi finančnými trhmi. Tento nesúlad sa bude ďalej zväčšovať súbežne s tým, ako čoraz viac krajín prejde na vyrovnanie T + 1, čím sa zvýšia náklady pre účastníkov trhu Únie spôsobené takýmto nesúladom. Okrem toho niektoré kapitálové trhy už skrátili cyklus vyrovnania pre určité druhy transakcií na T + 0. Centrálne depozitáre cenných papierov v Únii už vyrovnávajú nezanedbateľný počet transakcií na základe T + 0.

(3) Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) (ďalej len „ESMA“) zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 ([5]) vo svojej správe z 18. novembra 2024 o posúdení vhodnosti skrátenia cyklu vyrovnania v Európskej únii dospel k záveru, že skrátením cyklu vyrovnania v Únii na T + 1 by sa výrazne znížili riziká na trhu, najmä pokiaľ ide o riziko protistrany a riziko volatility, a uvoľnil by sa kapitál, ktorý už nie je potrebný na krytie výziev na dozabezpečenie. Cyklus vyrovnania T + 1 by takisto umožnil kapitálovým trhom Únie držať krok s vývojom na iných globálnych trhoch, čím by sa odstránili náklady spojené so súčasným nesúladom týkajúcim sa lehôt na vyrovnanie. Prispelo by to aj k ďalšej harmonizácii noriem pre korporátne udalosti a trhových postupov v Únii a všeobecnejšie ku konkurencieschopnosti kapitálových trhov Únie. Komisia s týmito závermi súhlasí.

([1]) Ú. v. EÚ C, C/2025/2274, 14.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2274/oj.
([2]) Ú. v. EÚ C, C/2025/3203, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3203/oj.
([3]) Pozícia Európskeho parlamentu z 10. septembra 2025 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 29. septembra 2025.
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014 z 23. júla 2014 o zlepšení vyrovnania transakcií s cennými papiermi v Európskej únii, centrálnych depozitároch cenných papierov a o zmene smerníc 98/26/ES a 2014/65/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 236/2012 (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).
([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

(4) Preto je vhodné zaviesť do nariadenia (EÚ) č. 909/2014 cielenú zmenu, aby sa súčasný povinný cyklus vyrovnania skrátil na najneskôr jeden pracovný deň po uskutočnení obchodu. Uvedené skrátenie cyklu vyrovnania by centrálnym depozitárom cenných papierov nebránilo v tom, aby dobrovoľne zúčtovávali transakcie v ten istý deň, ako je deň obchodu, ak je to technicky uskutočniteľné.

(5) Transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov umožňujú účastníkom trhu flexibilne riadiť svoje potreby likvidity a financovania. Trendy na trhu naznačujú rastúce využívanie takýchto transakcií na obchodných miestach. Určité transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov, ktoré sa vykonávajú na obchodných miestach, by patrili do rozsahu pôsobnosti požiadavky cyklu vyrovnania T + 1. Vzhľadom na neštandardizovaný charakter takýchto transakcií, a najmä na neštandardizované lehoty na vyrovnanie, s ktorými by strany takýchto transakcií museli súhlasiť, aby dosiahli ich ciele a aby sa zabránilo odrádzaniu od ich vykonávania na obchodných miestach, by sa však uvedené transakcie mali vyňať z požiadavky na cyklus vyrovnania T + 1. Aby sa zároveň predišlo akémukoľvek riziku obchádzania požiadavky na cyklus vyrovnania T + 1, výnimka by sa mala uplatňovať len vtedy, ak sú príslušné transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zdokumentované ako jedna transakcia pozostávajúca z dvoch prepojených operácií. V dôsledku toho a na účely požiadavky cyklu vyrovnania T + 1 by sa na nezdokumentované transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov mala uvedená požiadavka vzťahovať. Na transakcie požičiavania s dozabezpečením nie je potrebná výslovná výnimka, keďže nejde o transakcie s prevoditeľnými cennými papiermi, a preto nepatria do rozsahu pôsobnosti požiadavky cyklu vyrovnania T + 1.

(6) V nariadení (EÚ) č. 909/2014 sa stanovujú rôzne opatrenia na riešenie zlyhaní vyrovnania vrátane peňažných sankcií uložených neplniacim účastníkom. Výpočet týchto peňažných sankcií sa určuje na základe parametrov stanovených v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2017/389 ([6]). Očakáva sa, že Komisia bude sledovať vývoj na trhu, objem zlyhaní vyrovnania a pripravenosť odvetvia plniť požiadavku cyklu vyrovnania T + 1 a primerane zváži, či existuje významné riziko, že prechod z cyklu vyrovnania T + 2 na požiadavku cyklu vyrovnania T + 1 by viedol k podstatnému nárastu zlyhaní vyrovnania. Ak sa takéto riziko zistí, Komisia môže v prípade potreby zvážiť, či zodpovedajúcim spôsobom upraví delegované nariadenie (EÚ) 2017/389, alebo prijať akékoľvek iné vhodné opatrenie v rámci rozsahu právomocí stanovených v nariadení (EÚ) č. 909/2014 s cieľom zmierniť finančné aj nefinančné nepriaznivé dôsledky. Akékoľvek úpravy by mali byť dočasné, primerané cieľu a navrhnuté tak, aby sa zabránilo vzniku nadmerných nákladov pre dané odvetvie.

(7) Orgán ESMA by mal monitorovať efektívnosť vyrovnania počas prechodu na cyklus vyrovnania T + 1 a mal by o tom podávať správy so zvýšenou frekvenciou počas mesiacov bezprostredne predchádzajúcich tomuto prechodu a bezprostredne po ňom. Vzhľadom na výnimku z požiadavky na cyklus vyrovnania T + 1 pre určité druhy transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov podľa tohto nariadenia by mal orgán ESMA venovať osobitnú pozornosť efektívnosti vyrovnania transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov, s ktorými sa obchoduje na obchodných miestach alebo mimo nich.

(8) Nariadenie (EÚ) č. 909/2014 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(9) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zaviesť kratší cyklus vyrovnania v Únii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie uvedeného cieľa.

(10) Na zabezpečenie toho, aby všetky relevantné zainteresované strany boli dostatočne pripravené a mohli koordinovane a včas prejsť na cyklus vyrovnania T + 1, by sa dátum začatia uplatňovania tohto nariadenia mal odložiť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

([6]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/389 z 11. novembra 2016, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 909/2014, pokiaľ ide o parametre na výpočet peňažných sankcií za zlyhania vyrovnania a činnosti centrálnych depozitárov cenných papierov v hostiteľských členských štátoch (Ú. v. EÚ L 65, 10.3.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/389/oj).

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 909/2014

Nariadenie (EÚ) č. 909/2014 sa mení takto:

1. V článku 5 sa odsek 2 nahrádza takto:

„2. Pokiaľ ide o transakcie s prevoditeľnými cennými papiermi uvedenými v odseku 1, ktoré sa vykonávajú na obchodných miestach, určeným dátumom vyrovnania je najneskôr prvý pracovný deň po uskutočnení obchodu.

Požiadavka stanovená v prvom pododseku sa nevzťahuje na:

a) transakcie, ktoré sa dohodnú súkromne, ale vykonajú sa na obchodnom mieste;

b) transakcie, ktoré sa vykonajú obojstranne, ale oznamujú sa obchodnému miestu;

c) prvú transakciu, pri ktorej príslušné prevoditeľné cenné papiere podliehajú prvotnej evidencii v zaknihovanej podobe podľa článku 3 ods. 2;

d) tieto transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov za predpokladu, že sú zdokumentované ako jednotlivé transakcie pozostávajúce z dvoch prepojených operácií:

i) požičiavanie cenných papierov alebo vypožičiavanie cenných papierov v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 (*);

ii) transakcie typu ‚buy-sell back' alebo transakcie typu ‚sell-buy back' v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 8 nariadenia (EÚ) 2015/2365;

iii) repo transakcie v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 9 nariadenia (EÚ) 2015/2365.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2365 z 25. novembra 2015 o transparentnosti transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov a opätovného použitia a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 337, 23.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj)."

2. Článok 74 sa mení takto:

a) v odseku 1 písm. a) sa vkladá tento bod:

„ia) kategórie transakcií, zamýšľaný dátum vyrovnania transakcií, a to, či sa transakcie vykonávajú na obchodných miestach;";

b) v odseku 2 prvom pododseku sa písmeno d) nahrádza takto:

„d) na žiadosť Komisie, pokiaľ ide o správy uvedené v odseku 1 písm. a) bode ia) a písm. e), h), j) a k)."

3. V článku 75 prvom odseku sa dopĺňa toto písmeno:

„a. a.) vplyv na trh a odôvodnenie výnimky pre určité druhy transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov z požiadavky vyrovnania najneskôr v prvý pracovný deň po uskutočnení obchodovania, ako sa stanovuje v článku 5 ods. 2;".

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 11. októbra 2027.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 8. októbra 2025

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predsedníčka*
R. METSOLA	M. BJERRE